

SJÚKRARØKTARFRØÐINGURIN - OG SJÚKLINGURIN

Sjúkrarøktarfrøðingurinn varðar um integritetina hjá hvørjum einstøkum sjúklingi, herundir rættin til heildarumsorgan, rættin til ávirkan og rættin til at verða virdur.

Sjúkrarøktarfrøðingurin:

1. Vísir umsorgan fyri øllum sum líða, uttan mun til orsök til líðingina.
2. Linnar líðing og er við til at tryggja ein virðiligan deyða.
3. Verjir og varðveitir lív til tað frá náttúrunnar síðu má haldast at vera endað. Tiltøk, sum hava í hyggju at skunda undir sjúklingsins deyða, t.v.s. aktiv deydshjálp, skal ikki nýtast. Ein sjúkrarøktarfrøðingur skal ikki hjálpa sjúklinginum til sjálmorð. At stuðla undir at miðleys, lívsleingjandi viðgerð verður endað ella ikki byrjað, verður ikki roknað sum aktiv deydshjálp.
4. Virðir sjúklingsins sjálvsavgerðarrætt og virðir hansara rætt til at velja hann frá.
5. Fremur sjúklingsins móguleika at taka sjálvstøðugar avgerðir við at geva nøktandi, tillagaða kunning og tryggja sær, at kunningin er skild.
6. Ger sítt til, at sjúklingurinn varðveitir sín integritet og verjir sjúklingin ímóti særandi handlingum. Óneyðug nýtsla av tvingsli, afturhaldi og avmarking av rættindum verður ikki útint.
7. Tryggjar sjúklingsins rætt til verju av upplýsingum givnar í trúnaði.
8. Heldur sær frá sambondum, sum kunnu elva til misnýtslu av sjúklinginum.

SJÚKRARØKTARFRØÐINGURIN - OG TEY AVVARÐANDI

Sjúkrarøktarfrøðingurinn hevur virðing og umsorgan fyri teimum avvarðandi.

Sjúkrarøktarfrøðingurin:

1. Tekur hond um rættindini hjá avvarðandi.
2. Samstarvar við avvarðandi og viðger upplýsingar teirra í trúnaði.
3. Tekur (sjúklingin) sjúklinginum framum, um so er at ósamsvar er millum áhugamál sjúklingsins og avvarðandi hansara.

SJÚKRARØKTARFRØÐINGURIN - OG YRKISGREININ

Sjúkrarøktarfrøðingurinn ásannar og viðurkennir sær fakligu og persónligu ábyrgdina av egnum atferðum og metingum í útinnanini av sjúkrarøkt og setir seg inn í lógarverkið, ið skipar tænaströndina.

Sjúkrarøktarfrøðingurin:

1. Hevur persónliga ábyrgd av, at egin praksis er fakliga, løgfrøðiliga og etiskt dygdargóð.
2. Ásannar mørk fyri egnari kompetansu og handlar innan hesi mørk.
3. Er tilvitaður um persónliga styrki og veikleikar og leitar sær vitan, hjálp og stuðul í truplum støðum.
4. Verjir sjúklingin móti handlingum ella viðgerðarætlanum, sum eru fakliga og etiskt óráðiligar. Hetta er galdandi í mun til egnu atferð, eins og í mun til samstarvsfólk, aðrar einstaklingar ella myndugleikar, sum handla í stríð við sjúklingsins besta.
5. Dagførir seg um gransking og menning og skjalprógvaða siðvenju á sínum arbeidssøki.
6. Gevur sítt íkast til virðistilvitsku, fakliga menning og gransking og tryggjar, at nýggjur kunneleiki verður evnaður til og nýttur í yrkinum.
7. Kann vegna sína samvitsku, verða frittikin fyri skyldur á sínum arbeidssøki, men bert um heimild er fyri tí í lógini, ella arbeidsgjevarin hevur givið skrivligt loyvi.
8. Tekur ikki lut í marknaðarførslu ella øðrum handilsvirksemi, sum kann ávirka álitið hjá sjúklinginum og samfelagnum á sjúkrarøktina.
9. Kann einans brúka navn og heiti, sum hann við útbúgving, løggilding og starvi hevur rætt til, og sum gevur eina rætta mynd av førleikum og virkisøki.

SJÚKRARØKTARFRØÐINGURIN - OG ARBEIÐSFELAGAR

Sjúkrarøktarfrøðingurinn vísir virðing fyri starvsfeløgum og arbeiðinum hjá øðrum og stuðlar í truplum fakligum og persónligum støðum. Hetta forðar ikki fyri at taka brot á faklig, etisk ella grundsjónarmið hjá samstarvsfeløgum til viðgerðar.

Sjúkrarøktarfrøðingurin:

1. Loyvir ikki mismuni móti starvsfeløgum.
2. Tekur stig til og fremur eitt fakligt og tvørfakligt samstarv tvørtur um yrkis- og førleikamørk í øllum pørtum av heilsutænastuni.
3. Hevur fakliga og etiska vegleiðara-ábyrgd móttvegis heilsustarvsfólki, sum taka lut í røktar- og umsorganarstørvum.
4. Kennir og viðurkennir sær sín leiklut og sína kompetensu í fakligum og tvørfakligum toymum og gevur sítt fakliga íkast til at loysa felags uppgávar.
5. Hugsar fyrst og fremst um heilsuna og lívið hjá sjúklinginum, um áhugamálsstríð koma fyri innanhýsis í fakkólinum ella millum ymiskar fakkólkur, í sambandi við at loysa eina uppgávu.

SJÚKRARØKTARFRØÐINGURIN - OG ARBEIÐSPLÁSSÍÐ

Sjúkrarøktarfrøðingurinn ger seg kunnugan við virðini, hugsjónirnar, málini og virkið á arbeidssplássinum og skal vera trúgvur móttvegis hesum, í tann mun hesi samsvara við sjúkrarøktargrundarlagið.

Sjúkrarøktarfrøðingurin:

1. Ger seg kunnugan við egnar skyldur og rættindi, tá ið hann byrjar á einum arbeidssplássi, og dagførir sína vitan um broytingar innan mál og lógir.
2. Viðvirkar til at fremja klár og fakliga fullgøð mál fyri arbeidssplássið.
3. Mótmælir, tá ið sjúklingar fáa skilaleysa ella óvirðiliga viðferð. Trúfesti móttvegis arbeidsgjevara forðar ikki hesum.
4. Er við í kjaki og tiltøkum, sum kunnu betra umstøður á arbeidssplássinum.

SJÚKRARØKTARFRØÐINGURIN - SAMFELAGIÐ

Sjúkrarøktarfrøðingurin gevur síni yrkis- og etisku ábyrgd gætur móttvegis sjúklingum, arbeiðsstaði og samfelagi bæði í tjóðar- og heimshøpi.

Sjúkrarøktarfrøðingurin:

1. Arbeiðir fyri einum rættvísimum tilfeingisbýti og –umsiting innan heilsutænastuna bæði í tjóðar- og heimshøpi.
2. Arbeiðir fyri einum tilfeingisgrundarlagi, sum gevur møguleika fyri at varðveita eina etiskt fullgóða sjúkrarøkt, sum er lagað til støðuna hjá einstaka sjúklinginum.
3. Er við til at bera so í bandi, at fakligar og etiskar reglur verða grundarlagið undir sosial- og heilsupolitiskum avgerðum.
4. Dagførir sína vitan innan sosial- og heilsupolitisku menningina og viðvirkar til raðfestingar, sum røkja áhugamálini hjá teimum, sum hava størstan tørv á sjúkrarøkt.
5. Verjir umdømi hjá fakinum og skal, um hon stígur fram alment, gera greitt, um tosað verður vegna seg sjálva, yrkisbólkin ella onnur.

UPPGÁVA SJÚKRARØKTARETISKA RÁÐSINS ER

- At varðveita og menna etiska støðið hjá sjúkrarøktarfrøðingum og lesandi.
- At vegleiða um etisk ivamál, sum limir og /ella nevnd felagsins leggja fyri ráðið.

SET TEG Í SAMBAND VIÐ SJÚKRARØKTARETISKA RÁÐIÐ

- Tá ið tú stendur í eini støðu, har tú hevur tørv á ráð og vegleiðing.
- Tá ið tú upplivir støður, ið tú meinar eru í stríð við etisku leiðreglurnar.
- Tá ið tú vilt, at Sjúkrarøktaretiska ráðið skal viðgera eina etiska tvístøðu, sum viðkemur sjúklingum, avvarðandi, starvsfeløgum ella góðskuni í heilsutænastuni.
- Um tú hevur rís ella rós, hugskot ella góð ráð til virksema felagsins.

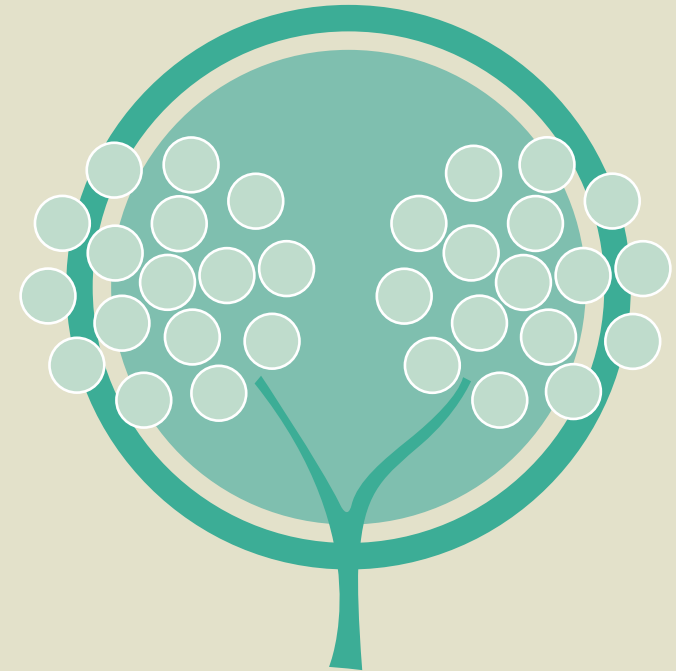
Sjúkrarøktaretiska
Ráðið

Meira kunning um Sjúkrarøktaretiska Ráðið fæst á heimasíðuni hjá Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar:
www.sjukrarokt.fo

Vit eru eisini at finna á Facebook: Sjúkrarøktaretiska Ráðið
<https://www.facebook.com/groups/524279708341248/>

Samband fæst við ráðið við telduposti á:
etikkur@sjukrarokt.fo

Sjúkrarøktaretiska Ráðið

SJÚKRARØKTARETISKU LEIÐREGLURNAR